

Време Авара, Маџара и Бугара

9/8/2016

Авари, Бугари и Маџари

Напади Бугара, Маџара и Авара

10/8/2016

Цар Часлав погине **862 год.** и прими праведну награду за увреде учињене своје оцу. **Од овог доба почињу као независни владати велики Жупани Рашки и Банови Белохрватски и Босански.**

Овоме је особити узрок био ново основана Бугарска држава, а нарочито то доба, кад се Бугари крстише, са крштењем примише старо српску књижевност и језик и почеше се сливати у народност оних српских племена, која покорише Авари, и монголо-фини Бугари, који од својих бив: господара Авара и ових, као насљедници, насљедише власт њихову.

Шта су, који су, како су, и одкуда дошли Бугари у ове чисте српске земље ми смо више казали, а и сад понављамо: да су монголско, или Хунско племе, као и Авари, Маџари, Турци, Печењези, Хазари и друга им сродна браћа.

Нестор паметариста руски јасно вели:

"Славјенску же језику, јако же рекохом живушчују на Дунаји придоша от скит рекше, од Козар Блгаре, сједаша по Дунајеви насјелници словјеном биша. По сем иридоша Угри Бјели, насљедиша земљу словенску; си бо Угри почаша бити при Ираклији цари, иже находиша на Хоздроја царја перскаго, В си же времјана биша и Обри ходиша на Ераклија цара и мало сего пејаша; си же Обри војеваху на Словјен." и т: д: (вид љет: блаж: Нес: по Лавр: спис. М. 1864 ст. ...)

Ево јасног доказа шта су прастари Бугари, а не дан: срп. племе око Дунава бише покорено овим монголима. А ево узрока зашто овамо дојурише. Њих гонише Казари племе турско и војници оних Турака, од којих рођаци њихови лажни Авари, онако безобзирце умакоше амо. Ми недржимо, да и међу Аварима неје било Бугара, а ове чорде, које се врзлаху око Црног и Каспијског мора беаху само остатци аварских војника у тим аварским земљама, које су им чували земље и покорена српска племена у Белој Србији, или Бесарабији доцнијој, да се недигну противу својих господара Авара. Оне чорде, које могоше побећи од ових својих господара Аварима и побегоше, а које немогоше покорише их Козари и под овима, а и њиховим доцнијим разним насљедницима и сродницима, робоваху све дотле, докле нешто Руси, а нешто други народи, неослабише нарочито ове Козаре; те Блгари и основаше силну државу на Волги са престолницом данашњим Казаном и сада у урвинама Блгаром.

Ово им њихово волско царство покорише Монголи и напоследку Руси.

Ми ћемо укратко и у неколико речи навести имена ових **бугарских Хакана који у својој престолници Бугари и Казану на Волги у дан; Русији владаху.**

Ово чинимо осим осталог и за то: да би се потпуно уверили о монголско-турском роду Бугара сви они, који их још и данас, на поругу знања и науке, увршћују у некакве Славене. Ово, осим многих других извора нарочито узимамо из књиге Г. К. Фукса: "Болгар и его древност" Мос, (1859 год.)

Овде међу осталим хаканима бив. бугарским напомињемо имена ових:

"Девете год. егире царовао је Ајдар-Хан син Туки Хана. У време овога, а 12 год. егире Блгари приме мухамеданизам од три правоверна посланика Мухамедова."

Овај Хајдар Хан владао је 56 година, а кад се узме да је Мухамед бегао из Меке у Медину 15. Јула 622 год. по нашем бројању, а 12. године Блгари да су примили Мухамеданство, онда излази: да су га примили око 634 год. или у време нашег цара Звонимира. Ми се сумњамо о овоме и држимо: да ове паметаристе подразумевају под овим именом заоставше Блгаре, који и данас живе у сред. Азији у тако званом ханству Бугара, а не ове на Волги. Но била ствар како му драго, ми се нећемо тако дубоко у њу упуштати. Тај Хајдар умре паша 692 год. или у време смрти нашег цара Светолика Будимировог, Дрвановића. За њим ступи за владоца зет му и онај Мухамедов проповедник.

1. Хајдар Хан
2. Хандџал Хан; за овим су хакановали: син Хандџар-Хана,
3. Мехмед-Амин, па
4. Бурак-Хан, даље
5. Сеид-Хан
6. Емир-Хан 50 год: па
7. Султан Мурат-Хан опет 50 год:
8. Селим-Хан 40. год.
9. Иљхат-Хан, у време ког је живио Џингис Хан. Даље син овога
10. Абду-Хан, 50 год. У време хакановања овог блгарског или по нашем изговору, бугарског, Хана монголскији Аксак (од којег су дан: Руси Аксакови као и Карамзини од Корамнзин и т.д) Тимур Хан разруши ово бугарство хаканство.

Синови овога последњег бугарског Хакана и то:

1. Алимбег оснује Казан, и у њему џамије и школе, те се ту и настани са једним делом свог бугарског народа, а са другим делом други му син Емир-Хан одчергари на реку Свијаш, где је преко 30. година чергарио, но под влашћу монголском. Кад опет Руси покорише Монголе, или као што их многи зову Татаре, онда узеше и бивше бугарске престолнице Казан и Бухару, или Бугару, на Волги са свим тим бугарским народом, којему, крстив га, натураше свој језик и сад га још и дан дан: порушавају или славенизирају; те тако просвећенији део народа бугарског остаде тамо где су, по милости својих праотаца Хуна и осталих, морали бити. Нас се овај део Бугара нетиче, но онај други, који чергарише по горепоменутом местима, и који зависаху од власти **аварске**. Око 650 год. налазимо вођу ове чорде Крбрада (или Курта курјака) који прави, по дозволењу ваљда аварског Хакана, чији беаше роб, уговор с источ: Рим: Империом. Но он у то доба непрелази амо у ове српске земље преко Дунава него се шета са својим чергама, или чадорима, по пустарама дан. јужне Русије. По смрти својој он остави 5 синова. Најстарији му син остане у донским пустарама, где се слије у велику чорду козарског турског народа; други му син прејури преко Дона и по пустарама ових још је за неко време чергарио, докле несу Казари и овај прешли, а кад пређу и тај се са својом чордом прелије у ове. Пети му син Албеко, приморан аварским Хаканом, настани се на границама лонгобарске државе, а кад ови буду још даље Аварима потиснути и он је морао са својом чордом ићи даље у Италију. Четврти син морао је се, по налогу аварском, а бегалући од ужаса печењежског, населити, са својим чадором, у дан. Маџарској. Трећи пак син Крбрадов.

Кан сибиги Аспарух

2. Аспарух-хан (?) бегалући, са својом чордом од страшних и ужасних Печењега, по налогу Хакана аварског, настани се у комадићу земље бело-срп: све прејуривши у ужасном страху Дњепар и Дњестар. Тај комадић, напуњен рекама, звао је се тада на српском језику угал (Ουκλον) а на тадањем бугарском и садањем турском буцак (Vid: Theoph. Chr: tom. 1. p: 547.)

"Τον Δαναπριν και Δανασυριν περασας, και τον ουκλον καταλαβων βοριότερος του Δανονβιου ποταμους (у Нићифора:) Ασπαρουχ" Δαναππριν ποταμου παραιωθεις περι τον Ιστρον οιχισεται τοπον προσοικησιν επιτηδειου ουκλον τη σφων καλουμενον φωνη")

Но овде ваља разумети угал не на језику тадан: тако званом бугарском, или само монголисаном у неколико поквареном српском, а сад: тако званом бугарском, већ тамошњих становника Срба. Негледајући на мали и незнатан број ове чорде бугарске, који и кад се саједини са паноским Блгарима, неје никако имала више од 15.000 до 20.000 војника дакле око неких 100 - 200.000 душа.

Блгари, под својим Хаканом Аспарухом, непрестано су нападали на мирна српска племена живећа са ове стране Дунава у дан: тако званој Бугарској. Како је ова дивља монголска чорда мучила и угњетавала та племена српска писале су чак и Ерменске паметаристе, а руски отац Историје Блажени Нестор вели, као што смо горе навели:

"Придоша от Скит, рекше от Козар Блгаре, сједоша по Дувајеву и насељници Словјеном биша."

Ово је све овако трајало докле још беаху силни и знатни Авари, противу којих спремаше се ужасна западна бура. А за сво то време становања ове монголо-турске чорде блгарске, она нити је била какав народ све до 9 века, нити је стално где живела, ван чергарења по Маџарској данашњој и поменутом срп: углу а турском Буцаку, нити је се она насељавала са страну Дунава. Но као да је сама судбина хтела, да се увек мале и незнатне монголске чордице прославе више и знатније и да дуже живе од силних и огромних српских племена и општина, што баш и показује њихово дивљаштво: јер само изображенији народи могу у већим заједницама живети.

Дивљак сваки хоће да је за се, он неможе да сноси друшственост, за њега је благо узани и тесни породички круг, који се не да да зависи ни уколико од сродног такође не само племенског, мало ширег од породично круга, него и од самог овог; а међу тим, тим самим постаје најужаснији и најчемернији и јаднији роб изображенијих народа.

У животу блгарског и маџарског народа показује се као нека изванредност и управо карикатура природног тока ствари. Две ништаве чордице хуно-монголског народа одржаше се дуго и дуго, на подсмех свега света а нарочито свију окружавијући их народа, који их примише из милости и сажалења у своје земље, док напротив силне масе праве и чисте хунске, монголске и т.д. пропадаше без трага и гласа. Овима су послужиле саме околности, као и Аварима лажним, да се не само одрже него и прославе. Нарочито могло је то бити само међу вечно живећим обштинским и градским или жупанијским животом српских или и сада тако званих слав: племена. Иначе ово неби могло обстати и постојати ни у једном другом народу. Тако јадне и чемерне чордице бугарске, које суновратке и безобзирце бежаху од такође немлодобројних Печењега, као и данашњи славни Угри или Маџари, који при спомену само овога имена готови беаху скочити у највећу пропаст, — беаху овде из милости и сажалења према њиховом ништавом, џебрачком и ропском стању примљене у поданство, или боље робство лажних Авара, а својих рођака.

Но кад запад, под Карлом Великим, после 7 год борбе и војених спрема тако поби и утамани те силне и надувене Несторове Обре, или лажне Аваре: онда ови бегајући тако исто чордама како су и дошли, ступе у поданство својих бивших робова а сада већ господара Бугара.

Ми знамо: да је у глави Карла Великог од вајкада вртила мисао о заузећу Дунава и по њему разпростирање немачке доцније цивилизације, а садањег културтрегерства, кој се још и данас у глави Аустрије усред мозга слободно врти на све страни, разтурујући остале мисли и идеје, као слабомоћније и тек можда стојеће од ове на 10. ступњу даљине, а нарочито сада у глави Пруске. Карл, који 4000 и неколико стотина Саксонаца за један једити дан прождре и уби, негледајући што му се ови људи предадоше на миран начин, подобно Трајану о Дакији, мислио је о Дунаву и његовим странама. Нарочито га је привлачило тада бивше богатство првих отимача лажних Авара.

Своју мисао прикривао је, а међу тим непрестано је се тајно спремао. Осим богатства он је хтео, и врло политично, да удара тако рећи клин у сред срца срп. племена; те тако да их раздвоји, а ово се неје могло учинити докле се други клин, (Авари) не изтисне са свога места. **Он је видео опасност своју од Срба, који су га како у Ђерманији тако и даље, са његовим племенима обкољавали.** С тога је као ваљан војник и прави политик у Ђерманији водио војну одбрањујућу, а на Дунаву нападајућу. Српска пак тамошња племена, као и овдашња држава српска, гледала су на Аваре као људе које ваља претрпети, да им се по паду њихову недовуче силнији. Сами Авари несу били то што су пре, што нам показују сајузи њихови са Грцима противу срп. царева, као што смо видели. Оплачавши тако рећи цео свет, они су се разњежили и попустили од свог дивљаштва.

Но не само Срби, већ и Сакси и Баварци као Немци, а да би се одупрли Римо-Немачкој империји Карловој, видели су у овима своје сајузнике.

Ми знамо да су они и звали Аваре у помоћ. Тако чињаху и сами Баварци мислећи збацили са себе франко-римски или Империјско-римско немачки јарам, те под својим херцогом подигну се противу Карла. Они буду побеђени Херцог им погубљен и т.д. а Карло те исте год. 786 одпочне да остварује своју мисао, заузеће Дунава. Он заповеди: да се саједини Дунав са Рајном и већ је у велико прокопавао канал, по ком би, говорио је, лакше ишла трговина, а у самој ствари његова војска. 791 год. дође сам на Дунав са целим западом, па и скоро наново покореним Баварцима и Саксонцима. Рат се започне са Аварима и то такав, који је по речима његова животописача Ајнхарда, био најужаснији после 33. год. Саксог, и који је Карло водио са највећим напрезањем духа и највећим већ спремљеним војеним потребама. (Vid. Vit: Car: Cap XIII.)

"Maximum omnium, quae ab illo gesta sunt belorum, praeter Saxonicum. Quid et animosius quam caetera et longe majori apparatu administravit"

Војна та трајала је око 8 год, за које време не само да је нестало, Псевдо Авара, јер од ових што не погибе саједини се са Блгарима; но је и сва Панонија била опустошена тако: да у њој неостаде ни једне душе човечије!

С гордошћу и надутошћу говори поменути писац:

"У овој борби пропала је сва властела хунска (аварска) имања, новци и т.д. које су они одавна добијали. Нико још непамти, да је и једна војна тако обогатила Франке као ова са Аварима" и т.д.

Карло води из ове неописане мложине безбројних робова оба пола и свију узраста, те их преко Чивута, верних другова свију разбојника и неваљалаца, продаје чак у Шпанију Муслиманима. Он оснива Марке и. т.д. насељава Немце или своје Франке, у овима, а на туђим земљама и т.д. Од ових Марка задржавају чиста хунска имена дин: херцојство Аустрија, која је до скоро дичила се именом "Хунска, Хунија" и т.д. па шта више било је и епискупија под тим именима.

А оснивати епискупију гдегод у то време значило је толико исто за тај народ колико београдски град набијен Турцима и начичкан топовима и осталим за варош **Београд у време кад Турци владаху кнежевином Србиом и кад Калемегдан са градом беше сав украшен живим на копљу срп: мученицима.**

Франко-Немци продају робље захваћено у земљи побијених псевдо Авара, но ово се несастоји из ових турских племена; него из српских или тако званих славенских, којима не иђаше у рачун: да се из ланца једног звера пренаша у руке другог, јачег и силнијег, који га потрже и вуче на сва светска тржишта целога и најудаљенијег света.

Ово беаху узроци што неспадаше у рачун и тадањој срп. царевини да пропадну Авари, и што и она нераспростираше своје границе на рачун ових.

Шта више ми видимо да се они под својим царевима, а нарочито Хранимиром око 810. год. још боре са овим Франко-Немцима који од те године почињу још и да владају понеким неверним српским покрајинама у Штајерској, Хорутанији и т.д. а видимо их где нападају, и на српске северне, или белохрватске, земље још под Себиславом и другим српским царевима. Такође видимо их гди под владом оца Часлављевог натентавају да се син буну противу свог рођеног оца и т.д.

Тако дакле опусти сва бив. Аустрија, а заподенуте распре у српској царевини ишле су у корист и Франкима, или Алеманима, новодошавшим чордама бугарским, које се почеше падом својих господара Авара силити и снажити.

Ово све неје ишло у зло и Грцима, који су као њој над јајетом непрестано дреждали и гледали у српску царевину.

Особито им се недопадаху границе тадање срп. државе, које допираху до Епира, Тесалије, праве Маћедоније и скоро пола Тракије римске.

У оваким приликама за Блгаре, Франке и друге, а неприликама за Србе, умире дунавско-блгарске чорде Хакан, који је се по једнима звао Челеби, а по другима и незна му се за име. Тиске, или у Маћарској дан: стањујуће, чорде Хакан Крм ?, пошто му се присајединише око 796 год: многе громилице разбијених и бегајућих од Карла, са бојног поља, аварских војника, јако се осили, осили се па и сам пође на ону чорду дунавску.

Како је и којим начином над овом добио старешинство, и са колико проливене крви, незна се, тек се то зна да он: 802 год. постаје Хакан свију блгарских, дунавских и тиских чорда. Овај се обрне на чемерну грчку империју, јер на српску царевину и алеманску несмедијаше. Сусталост ове и непрестано бегство војника грчких скупљених из свију народа, увећа силу Крмову, који се још под именом Аварина продаваше застрашеним народима. Крм, по свом монголском обичају, гради из мртве главе погинушег Императора грчког Нићифора, купу и из оне пије свој кумис, или направљено пиће од млека кобиљег. Успеху блгарском доприносили су и сами Грци, јер се зна: да је прогњани Император Јустиниан II тражио помоћи код ових да се поврати на престо и управо показао им пут, којим се и како се иде кроз Империју на Цариград. **Као што су чинили ђедови блгарсва Хуни, браћа Авари, Печењези, Козари, Монголи, Татари, Турци и т.д. тако су исто и ови. Они су гонили све и сва пред собом, пљачкали и утамањивали све и сва и т.д: без да су гледали на народност, веру, језик и т.д.** Тако ми видимо, као и у горе поменутих, и у блгарској војсци разних народности, а особито:

"Του Αβαρεις και πασας τας Σκλαβινια"

(т. ј. Аваре и сва српска покорена племена). По Крму постане Хакан.

Владавина Муртага. Бугарски војници кољу Хришћане, Menologion of Basil II, 10 век

3. Муртага, кога побије 816 год. Импер. грч: код Шумле, те тако и у то време Блгари не беаху са ове стране Дунава настањени, а Алемани невођаху никакве бриге о Блгарима око Тисе с тога: што остављаху ове чорде до угодније прилике да их утамане; и што имађаху својих других важнијих и пречих унутрашњих и међусобних послова.

Блгари охрабрени овим, већ почињу нападати и на српску државу.

Први сукоби њихови беаху са Србима у дан Малој Влашкој или Банству Српском (северијском) одакле слаху Срби жалбе Императорима Франко-Немачким противу ових остатака аварских. Кнез Борна, ког се састављена земља простираше од Јетре (Јантре) до Тимока и који је имао под собом три жупе Тимочку (од Тимока до Јантре.) Кучајску међу Тимоком, (Дунавом, Моравом и Алтом у дан. Влашкој, Кнежевини Србији), и Бодрићску (између Дунава, Тисе и Мориша) дакле имао је половину дан. кнежевине скоро сву дан: тако звану Бугарску; Малу Влашку и већи део војводства Србије и Маџарске, — пошље по одобрењу свог великог Жупана, 818 год. своје посланике Аламанима са жалбом на Мурт-хагу блгарског.

Тако звани Лудвик Благочастиви Импер-Франкски неучини ништа оним трима срп. жупанима по престаји њихових посланства, а више смо казали: да су посланици блгарски, кад је сабор био у Ахену задржани и да несу пуштени пред Императора. Бугари такође сами шаљу ономе своје људе ради граница, 824, 825, 826, 827 год: па кад се Франкини необзиру на њих они год. 828 нападају на срп: државу у том крају и на пусте бив. аварске, а сад рачунате за алемански земље; те се разпростру: од Пеште па до Тисе. Власт њихова неје се дуго ширила и задржавала у овој земљи. Они непроживе ту ни пуних 60 год: јер их Угри, или Маџари, утаманише отевши им и све те отете још Аварима од срп. племена земље и имања која су имали. Пошто се сконча Мурт-хага наследник му Хаканства.

4. Пресхан почне, ван тајних нападања као и стари му јавно **нападати на срп. државу.** Како му је била на путу Рашка, то разуме се по себи прво на ову и нападне. Из некадашње српске земље, а сада закриљене чордама турско-блгарским и финско или монголско-аварским, која је се протезала од реке Вида, где је био стари Видин, па до Црног мора, први корак што је учинио к српској земљи било велико Жупанство Рашко, које је су му његови предци војујући с Грцима надилазили. Под оцем му Мурт-хагом такође су нападали Блгари на Србе, али тамо оне, који зависаху пре од Авара, и видимо их под Кишом и његовом женом где долазе а до Саве на дан. међи Босне и Славоније. Но негледајући на све те нападаје на Српску државу и борбе са Србима, Бугарска тада као држава захватила је од Пеште па све Дунавом до Влашке и овом до реке Вида или до граница српске државе. Од Вида је прелазила испод Балкана, а од овог истоку до Црног мора. Бугари несу могли владати даље, а и кад год су продирали у срп: земље, они су увек уз Искар пењали се до дан: Софије или старог срп: Средца, и од ове опет прелазили преко Рашког Жупанства до равница трако-маџедонских, обрћујући се долини Марице, Јаворине, а и Нишаве (Карасу). Овуда је и овим путем ишао Барис, тада Симеун, туда Самуило те овладао Оридом, у коме Блгари невлашаше, као и српском земљом око Преспе и Орида, ни пуних 3 година дана. Самуило је се овде настанио био, пошто је мали део српске земље најпре добио на уживање од Срба, а после даље отимао

(Орид 1013) и то око 980 или 978; а Василије Булгароктон грчки Император, већ је до 1018 год. покорио био и ту тек основану блгарску царевину, у срцу Србије, или грчке Илирије и срп. државу. **Управо је то блгарско оридско, а у српској земљи, тако названо, царство још 1016 год. пало. Управо ово се и не може назвати царством и државом; но једном четом разбојника, који се у Ориду настанише, али наскоро и пропадоше.**

Тако дакле Блгари све до Симеуна не су били отели ни један корак земље од срп. царевине. Извођења њихових и других неких паметариста садањих, а нарочито тако названих Славјанофила, а боље и правилније "Славјано непријатеља, и Славјано грдила" да су као тобож Блгари владали и дан: Србиом од Београда па све с десне стране Мораве, чиста је измишљотина.

Ми смо раније казали: да оних срп. 7 племена, која покорише Блгари, осим једног дела Тимочана и Кучанаца, као Бодрићи и не су били овде, него су живила у дан: Аустрији и малој Влашкој, а нарочито у дан: тако званој Бугарској између реке Јантре, Црног Мора и планине Балкана. На ово нам баш указује и војна блгарска са Импер: Лудвиком који разбија Блгаре у дан Маџарској, а ови су вели на њ ударали у сајузу са српским племенима. Овде неје могло бити никаквог сајуза Блгара са Србима: јер су тада војевали Блгари са Романима. Овде су са Блгарима, а противу Императора поменутог борила се срп: племена, која стењаху, под игом блгарским, а живљаху у дан. Банату и даље у Маџарској.

"Vid: Prud: Tresc: epis. ap, Perth 1.1. 448: Bulgari sociati sibi Slavio et ut, festur a nostris muneribus invitati adversus Hludovicum, Germaniae regem aeriter promoventur, sep Domino pugnante vinentur."

Борба је ова била око 853 год. за време блгарског

5. Хакана Бирхана или Бориса славенски, а Михајила у хришћансту прозваног, који ово прими не по љубави к њему него по нужди, као што вели Нестор, (у издању Тимков: стр. 11 и 12)

"В љето † §, ~ t, ~ ~, §~~ Михаијл цар изиде с воји брегом и морем на Болгари; Болгаре же увидјеше, немогаша стати противу креститела просиша и покоришасја Греком. Цар же крести књази их и Болгари всја и мир сотвори с Болгари,"

а на другом месту :

„в љето † §, ~ t, ~ о, §~~ . Поча царствовати Василији. В љето † §, ~ о, t, ~ §~~ . Крещена бист всја земља Болгарскаја" вид: Опис војне: Вел кнез: Св. пр. Бол. и Гр. М. 1843 стр.121.)

Да су пак одиста српска племена, бивша у дан. малој Влашкој, жалила се Импер. Франачком и да су та, а не која друга, као и она живећа у дан: Маџарској, покорили Блгари, то нам јасно сведочи и Чертков (у својој књизи: Очер: древ: Истор: прот. Слов: М. 1851 год.)

Да пак Блгари под својим Пресханом први пут и то 840 год. нападају на српске царевине једну област тако звану Велико Жупанство Рашко, које им је било на путу при прелазску у Тракију; то имамо такође доказа.

Да се држава блгарска простире само од реке Јантре до Црног мора и до Балкана са ове стране Дунава све до Симеуна, такође је ствар јасна и истинита нити је треба чиме доказивати.

Ово се види и отуда: што је столица блгарских Хакана до Борхана, а од крштеног Бирхана и прозваног у овом Михајила, па до Симеуна била непрестано на Дунаву у Дортстјољу (Дристри дан. Силистрији, сама је реч старобугарска, и значи: дорт четири и јол, пут) па и столица Екзарха, или кад многи хоће патриарха екзарх значи владика старији над 6 владика и ништа више) блгарског дарованог им Фотијем за инат римским Папама.

Кад Симеун разпростире своју власт на део Великог срп. Жупанства Рашку онда тек пренесе своју столицу у Трнав као место заклонитије од напада маџарског, грчког и других, и као место из кога би се могао згодније даље пружити у ово Жупанство, и остале срп. земље. До Симеуна дакле, не бише ни један корак земље од српске царевине узет, а што се узме и у његово време узрок беше српска несрећа унутрашња, а не храброст и сила блгарска. Тако ми видимо под Пресханом год: 840. где овај напада на велико Жупанство Рашко, али га тадањи Велики Жупан српски Властимир побија до ноге и савршено утамањује његове чорде (Vid. Canst Parph: de Ad. Jmp. C. 32.

"Επι δε της αρχης του αυτου Βλαδιμηρου ηλθεν μετα πολεμου Πρεσιαν ο αρχιων Βουλγαριας κατατων Σερβλωυ επι τριετιαν πολεμησα ζον ηνον ουδεν ηνυσεν αλλα και λαον αυτου αλειστον παωλεσε"

Тако дакле Пресхан ништа неможе учинити једном само Великом Жупанству српском и Великом Жупану, као само чиновнику српском за време трогодишње војне. Неје му боље прошао и син му Бирхан, или по материној и славенској страни Борис. Велимо по материној с тога што су Манголо-Турци и Блгари, до Христијанства имали у својим харемима много жена, које су махом биле Славенке, Гркиње, и т.д. Дуго је се он спремао тајно на рат противу Срба, дуго је крио, као и сви му предци по урођеној својој монголској навик, своје замишљаје противу великог Жупанства Рашког, па једном кад је дочекао добру прилику, по свом мишљељу, смрт Властимирову и распру његова три сина, Мунтимира, Стројимира и Гојника — насрне, са огромном војском, на Велико Жупанство Рашко.

Колико је се ова борба продужавала и где је имено била, паметаристе нам несу оставиле ништа назначено, али је свакојако била у дан: Бугарској око извора Вида или средњег Искра. Само се ово зна по Порфиорођениту: да је монголско-блгарска војска била сва потучена; да је заробљено 12 блгарских везира, паша, или како су их тада звали Бугари Бија (дан: турски бег, беј, бегова, кнежева) неколико војених машина, па и сам син Бирханов. Властимир (Const; Porph. Ad. Jm. с 32.

"Και πολεμησαι εις τοσουτον αυτου εποιησαν οι Ξερβλοι ωστε και του νιον αυτου Βλαδιημερον εκρατησαν δεσμιον μετα και βολιαδων δωδεκα μεγαλων"

Лакомислени синови Мунтимир, Гојник и Стројимир, чим им понуди Бирхан мир и одкуп заробљенике, они у место да га гоне и да му оду у његову Дорстјолу, или дан. Силистрију, пристају на понуђене услове и враћајући заробљенике још ове и Бирхана **обдарују по свом српском (славенском обичају) поклонима.** Тако Стефан и Бран синови Мутимирови, поклањају му: два сокола (φαλκωνια) два ловачка пса и два роба, и изпраћају га до Рашке, или дан: Илиће на Балкану. Зна се да је још отац Мунтимиров и других, а ђед Бранов и Стефанов, још за време оне трогодишње борбе са Блгарима под Пресханом, пренео своју столицу из Рашке на Балкану или дан: Илиће, у Рашку иза дан: Скопља западу 4 часа Рашку западу од Скопља. Ово је нарочито учинио због тих непрестаних ратова са Блгарима. Ето тако су дакле унуци његови допратили Бирхана до Рашке на Балкану, као и ако не крајњег града њиховог Жупанства, а оно као најближег блгарској граници.

Наше и туђе нове паметаристе, а нарочито Г. Крстић и остали у својој паметарници срп. народа примљеној за средње школе, тврде, као да су очевидци били Рашке: да је она ни тамо ни амо, ни лево, ни десно; но баш на сред дан Новог Пазара!!?? О оваквим паметаристима, који ни превод Исидорових Византиских споменика срп. народа нехтедоше проучити, где би видели Рашку у старој Дарданији и где је Грци (а и он) налазе око дан Разлога ниже Ћунстендила, ми нећемо ништа ни да зборимо јер не стоју тога, не стоју ни два умочаја пера у мастило, а камо ли хартије, труда и штампе. Помињући њихова имена ми би их остављали само да дуже живе у потомству и то докле траје ових наших листина. Борхану, ово је правилније од Бирхана мало буде поражаја од велике жупе Рашке, него пређе преко Дунава те нападне у дан **Срему и Славонији на покрајину срп. царсва тако звану Белу Хрватску,** па и овде такође добије што је тражио. **На ово га је повукла његова манголо-блгарска грабљивост и нападаји Алемана на те покрајине српског царства.**

Бирхан, или у крштењу Михајил, био је целе своје владе, како у борбама, тако исто и у преливању Монголо-Блгара у Славенству врло несретан.

У његово време он биваше скоро свуда и на сваком месту разбијан; у његово време беаше помор и т.д., а они који се крстише бунише се противу правца примљеног са крштењем, т.ј: противу насилно натураваног им, са хришћанством, језика српског за њих са свим неразумљивог и новог и т.д. Тако видимо: да се 10 жупа подижу противу Бархана, негледајући што и он већ прима Славенство са хришћанством и што се овај већ и прелива са немногбројном својом манголско-татарском чордом у ово. **Ових 10 жупа и несу ништа друго: до последња борба српског елемента поплавлјеног манголштином, која хоће са крштењем и срп. језиком да се изравна са овим.** (Vid: Hiu: Rem: Ber:)

"Quod – baptisma posceracsus moleste concitaverunt populum adversus eum. Quodquod igitur fuerunt intra decem comitatus (Zupas) adunaverunt se circa pulatiumtiu ejus)"

За њим дође после првог му сина, други на владу

Симеун, Madrid Skylitzes

5. Симеун, који је најзнатнији и најсветлија личност у блгарској или од христијанства у бугаро-српском народу - а бугар. држави. Он нагна све Блгаре да приме са христијанством старо-српски језик, те тако оно мало оставших Блгара морало је се слити у народност српску, а ко баш хоће и славенску. Сви незадовољници са овим сливањем из монголске у Српску народност, оставе Симеуна и пређу у Маџарској својој браћи Маџарима, који у Панонији народност блгарску државе блгарске слију у своју и претворе их у Мађаре т.ј. предену им само име маџарско, а језик и остала народност и била је једна и иста од искони.

Симеун покори и уништи сво велико Жупанство Рашко и то сплеткама, интригама и најгаднијим преварама, које су у свију монголских племена дубоко усађена у душу и срце, па и у само ово време још Блгари непрелише се у Славене, јер Симеунови везири, или већ послављенење војводе: Ичтуглији, Имник, Алагабатура и други још сачуваше своја монголско турска имена и у христијанству.

Пошто му војске прегазе велико жупанство Рашко дођу до граница Црвене Хрватске, које Црни Дрин од Рашке дели и ту буду до ноге побијене а од Србохрвата, разтеране и натраг повраћене. (Vid:Const Por: De.Adm. Jmp. c. 32.)

"**Κα εσφαγησαν παντες εκετοςε παρα των Χωρβατων**")

Ето, докле су се протезала завојења блгарска у српској земљи.
Шта ће сад да нам на ово рекну наша:

"браћа Блгари-те, у којих главама Блгарија-та се фрлат от Адранско-то сичко тука до Черно-то морето бре" ?

Шта ће да рекну Словјанофили, покровитељи и заштитници Болгарскога народа, као и наше називи паметаристе и учени тако звани људи ? Ми се морамо од ових завлачити у мишије рупе, ми морамо пропасти, нас ће ваљда за ово и под суд ставити наша учена браћа, наши православни Срби, а нарочито наши научењаци и научена друштво са свима својим...

Што се пак тиче осталих завојевања блгарских у српским земљама, она се и немогу узети за њихова, но српских племена, која становаху ту.

По смрти Симеуновој и Петровој већ Блгара, оне татарско-турске чорде сасвим нестале, они исчезоше са лица ове праве и јединствене срп. земље. Овоме имамо благодарити које Маџарима, Печењезима и другим, а нарочито Светославу руском владару, који покори Блгарску са својом војском изстребљаваше у њој монголску расу. Тако исто и Грцима и осталим другим народима.

Пошто овај велики и знатни за сво славенство владар руски разби, Казаре и узе им столицу Саркел или Белу вежу по руски, у којој битци погибе и сам Хакан овог силног народа, он се онда обрну на Блгарску, коју покоривши становаше у истој преко 5 год. (Вид. Кар. Ис. Р. т. I. см 106 — 118.)

Да би, по свој прилици, истребио оно што срађаше Блгаре са његовим најужасним непријатељима Козарима т.ј: да би очистио српска племена од монголске расе заповедио је, по речима Лава ђакона (V1. 102 и т.д.) да се у Филипопољу набије живих на коље преко 20.000 Блгара. Варварство зајиста ужасно и готово сваку веру не заслужујуће, но кад се узме у обзир то, што је, по речима Теофилахта Ката, Прис римска војвода око 594 год. заповедао: **да се све непослушне војене старешине ударе на коље, а млађији од ових опет другчије казне, онда излази, као да је Светислав руски ову цивилизацију од Грка примио.**

Но неје само оволико претрпела тужна и чемерна раса монголска тако звани наши Блгари, који се и сами увек одликоваху неописаним зверством и дивљашством, докле више крви монголске имаху у својим жилама; но су они страдали још и од Грка. Ово страдање једног и жалостног народа потпуно карактерише варварство и зверство Грко-римљана, којима се тако рећи цео свет клањаше, као првим изображеним и образованим народима.

Довољан је само овај један пример тог зверства и варварства учињеног 975 год. од њихова Импер Василија, па да се више о њима и не говори:

"Си цар Василије многи и бесмислени пљенови створи Блгаром и разбоји љути. Ибо разбив Самоила царје е њ. (15.000) тисућа Блгар осљепи. На всјеко сто једином остављеја с једњем оком, и отсла их к Самоилу. Видјев же их он от јади умрјет."

(Вид. о прев. Ман: Лет: и тд. Мос. 1842 стр. 114.) **Кад се број 35.000 војника одбије од 200.000 бив;: бугарског народа, више га и не остаје.**

Ето куд су стари Блгари.

Маџари у српским (Славенским) земљама.

О Маџарима, Венгрима или Угрима, као што се још и таки зову, ми смо казали још раније као и о њиховим азијским седиштама. Из првобитних својих седишта, протерани, као што смо казали, прејурили су Уралску планину и настанили се у земљи која је се звала Лебедиом, и која је била у дан. Русији а на пустарама прекодонским.

Константин Порфирођенит не само да их налази у овој Лебедији, него јој и тумачи то име од бившег неког војводе маџарског, који се зваше Лебед или Лабуд (De Adm. Jmper. с. 38.)

"απο της του πρωτου Βωεβοδου αυτων ε πωνυμιας οστις Βωεβοδος το μεν της κλησεως ονομα Λεβεδιας προσαγορευετο το δε της αξιας ως και οι λοιποι ματ αυτον Βωεβοδος εκαλειτο... ..αρκοντα δε εις αυτους ει τε ιδιον ειτε αλλοτριον ποτε ουκ εκτησαντο αλλ' υπηρκον ευ αντοις Βωεβοδοι τινες ων πρωτος Βωεβοδος ην ο προρρηθεις Λεβεδιας)"

Млоги су се мучили око тога: од куда Маџарима званије Војводе слав: и име му Лебед или Лабуд? па како је ко знао тако је и тумачио, а сви су заборавили: да је то била земља српска и да је за време маџарска доселења у ове још било Срба; па Маџари као савршени дивљаци и чергашки народ, неимајући појма нио чему, а најмање друштвеним и државним склоповима, примили као и доцније у Маџарској сва имена од стањујућих ту срп. племена, име свом старешини и назвали га **српском речју Војводом**. Да неје ово, онда како би могао руски кнез Светослав онако олако отимати од Печењега и Козара онолике земље, кад се зна да су чорде њихње биле неизброиме? Да су Маџари говорили још у 13. веку т:ј: око 1253 год: по Христу чистим данашњим башкирским језиком, којим још и сада говоре, и да несу никад били нити ће кадгод бити Славени јасно нам сведочи Францинскански калуђер Руисбрек, којег је краљ маџарски Бела IV. те године слао на Волгу да тражи остатке Маџара и он их је нашао у лицама Башкираца (Види Ендлин: Monumenta Arpadiana 1849. Sang: стр. 252).

Говорити дакле о њима, као о Славенима, што неки хоће, било би и смешно и глупо. По овом су они још у половини деветог века, чергарили, као независни у неколико од Казарских хакана, који тада владаху и том и осталом многим земљом. Њихова чорда била је тако мала и незнатна: да су је Козари називали савар т:ј: безопасни, слаби, ништожни, јадни, чемерни што ми кажемо. Имајући такав поглед на ту чорду, која је непрестано, са својим чергама натовареним на таљиге и самарице, чергарила, Козари су их више из сажалења спрам њихове мањине и плашљивости, трпели и необтерећавали их својим тешким налозима.

У ову Казарску земљу они су дошли бегајући од увек им претерано страшних и силних Печењега, којих су се бојали као живе ватре. Доста је било славном предку данашњег Маџара, рећи "Печењег" и он би сломио врат бегајући од јединог само тог имена, као бегајући Наполеона I. војници од "козак". Из овога се види, да су они у Азији овој чорди монголској робовали и од ње љуто гоњени били. Око 855.год: Срби св.Апостоли тако звани славенски Константин и Методије, послани цариградским императором Козарама, у којих се препираху Евреји, мухамеданци и остали натурујући сваки своју веру, да Козаре обрну у хришћанство, на свом путу из Корсуна на Азовском мору, сретну чорде маџарске и Маџаре, који су по речима ових светаца:

"Завијали и урликали као дивљи вуци и хтели да убију светог, но нису га ни додирнули."

У ово неколико речица лако се поња бив: животињски ступањ укупног стада и изображења маџарског у то доба. Око 840 год. појаве се Печењези на границама козарским. Печењези утврђавали су све стране својих граница, ван оних које лежаху спрам чергарећих Савара (Савар, безопасан, ништавилан, вајан,) или безопасних и ништавих Маџара. Страх од Печењега буде узрок да се они сајузе са Узима (уз свој) такође турским племеном и тако заједничким силама око 883 год. разбију насртаје једне мале разбијене и бегалуће чорде печењежке. Један мали део ових посљедњих бегалући од победиоца прејури преко Волге, .. Маџари чим чују само за њихово име . . . разпрште се на све стране божијег света! и тако постану још мањи, ништавији и вајнији. Тако престрављени од Печењега, и негледајући ни на то што су се све чорде њихове, а по заповести Козарског Хакана, биле подвргле под власт Алмусе, која је и његовом потомству припадала, и бегалући безобзирце, један им део оде чак у Парсију, а други прође мимо Кијева, и у страху своје нађе чак дан. Молдавију; и тек се на Пруту и Серету зауставе и мало дахну од ужасног страха и ужаса.

Не само тада и у то доба, него, по причању Константина Порфирођенита, Маџари су се и онда бојали Печењега... кад је од њих трептала сва западна Европа! толики им је страх био. А да сами ти Печењези несу били бог зна како силни и огромни, баш кад су били у највећем јеку своје укупне снаге и силе, види се одтуда: што руски кнез Светослав, негледајући на њихову уображену Маџарима силу и славу, пролази кроз њихову земљу, напада на Блгарску државу и покорава је, и што их оставља на границама своје земље и државе небојећи их се ни најмање, а сам иде са свом својом силом из своје земље па и преко њихове чак у тадању Блгарску овамо преко Дунава.

Да су пак Печењези били силни и велики, не само да неби се смео маћи Светислав из Кијева, него би се још старао, да их најпре одбије од својих граница. Ништавилост печењешка из наведеног довољно се види, а ништавилост маџарска још се и отуда види: што се у овој својој новој земљи, по својој сопственој огромној молби и преклињању управљеном, на ту живеће српско племе, настањују, као сасвим мали и незнатни, и што овом племену не само ништа не чине, него и несу могли учинити.

Тиверцима пак, међу које се по својој сопственој молби настанише, они су били добро дошли и потребни због резширавања блгарске Симеоновске државе. Несу дуго они седели на миру подговорени својим добротворима Тиверцима, а позвани Импер: Лавом мудрим око 888. год. ударе на Симеона, разбију га, обседну му престолницу, поробе и опљачкају блгарску државу; па се врате опет својим добротворима и благодетељима Тиверцима.

Блгари су (као обична чорда од обичне монголске чорде) тако пострадали од Маџара да је сам Лав писао:

"Турци (Маџари) су ми послани одозго (Богом) и сам промисао божији њих је наоружао за спасење Империје."

Но ученик апостола славенских Симеун, неје очајавао за претрпљену несрећу, већ је одма поручио Печењезима да дођу, знајући какви одношаји постоје међу овим монголима, јер је и сам од лозе им био са својим Блгарима или Бихарима (бих беји гјар народ т.ј. слободан народ); те тако ударе заједно и оставшу чељад маџарску поробе и имања им оплачкају. У то доба Маџари су били позвани (892) Арнулфом краљем немачким противу Мораваца. Сам је Симеун, ученик апостолски, пропустио ове кроз своју земљу у дан. Банату и т.д. и по одласку њиховом позвао Печењега, који им поробише безаштитну чељад. **Тако Симеун врати Маџарима жао за срамоту, не само пљачкањем и осталим, као ови њему, него готово коначним изстребљењем.** По повратку своје у **Ателкузу (међуречје)** тиверско, Маџари упрепашћени несрећом, а престрављени самим голим именом Печењега, скупив оно мало разнуђене чељади, нагну бегати.

Другог им пута неје било, но на сјевер, те тако опет прођоше мимо Кијева "гороју" као што вели блажени Нестор. Њих опет вођаше стари Алмуса и син му Арпад, првоне помагаше свети дух прича Бележник краља Беле и по савету Руса:

"Consilio et auxilio Ruthenorum Galiciae sunt egressi in terram Panoniae"

или Карпатских Хрвата, дођу у дан: Маџарску; и ту се, које на опустелим земљама, а које опет мирним и обштинским животом живећих срп: племена, населе.

Маџари тако населе се мирним путем у дан. Маџарској, а тадањој искључној земљи само срп. племена. Она љубав карпатских Хрвата (дан: Пољака у аустр. Пољској и Галицији) према њима о којој још спомиње и Константин Порфиорођенит, састоји се баш у самом овом мирном засељењу дан: Маџарске.

Становници тадашње Паноније живљаху као и у новооснованој моравској држави, која потраја само неколико десетина година; и у римско-немачкој, својим обштинским животом. Мали градови и обштине зависаху, као и свуда међу бив. српским а у то време већ славенским племенима, од већих, ови још од већих и т. д. Борбе и сукоби обично су бивали око отрзања мањих жупа и градова од већих, или око задржавања и отрзања подигнутих општина и градова од оних из којих постадоше (метрополија) и т.д.

Лукаво монголо-финско племе маџарско, које се овим именом незваше чак до 13. века и које презираше, јер означаваше подсмеј (магарац) а које тамошњи Блгари зваху такође подругујући им се именом "Унгвари" — потпуно је поњало свој положај.

Оно не само да се неје мешало у жупе и градове тада живећих у дан: Маџарској, а ондашњој Панонији, српских племена, која их из сажалења према њиховом чергарском и џебрачком животу (као ми спрам сад Цигана) примише у своју средину, — него Маџари несу у овима ни живили, чергарећи по незаузетим пољама и пустарама. Они остављаху градове, села, жупе и т.д. овима, да у њима благују, а сами се свитаху и чергараху по пустарама и пољама, сакривени од непогоде својим чергама. Политичност тадања ове мале чордице, која бројаше само 7 пуковији и 108 племенских старешина после присајединења Секлела, била је она иста, која и сада у скитајућих се наших Гурбета. Дакле свега могаше, са овима, имати до 28.000 војника или 200. до 300.000 душа. Цакулати, или дан. тако звани Секлери, били су остатак Хунских чорда, који је се крио по гудурама и провалиама Трансивалским .Vid, Sin. Kezy у Endlin: mon: Arpad. 1. с.

"100 timentes occidentis nationes usque Arpadi permanserunt u in Rutheniae finibus occurerunt (Hunis) isti Zaculi. . . Hunorum residui"

Негледајући на њихово хришћанство, и то право православље све до кад је последњи изданак и васпитаник Жежавана Ракоције, борио се за ово противу Уније и на њихова кирилска писмена до 13. века — они су се баш од хришћана, као остатци некадашњих грозних Хуна, крили по гудурама и неприступним провалиама. Наскоро Маџарима присаједини се једна чорда њихових рођака тако званих Кобора, који су бегали од силе и варварства печењежског.

Овим се Маџари још више осиле и постану још снажнији. Хришћанство блгарско послужи им на корист; јер они скоро половину Симеонове државе без капи крви заузму. Особито области блгарске државе, у некадашњој панонској Аварији, мирним путем и договором признаду врховну власт над собом маџарску. Не само ове, него и сви Блгари, који са хришћанством нехтедоше се пославенити, (или боље посрбити) бегаху Маџарима, као рођеној браћи својој.

Тако са хаканом **Менумуратом** (Мену Мурт-хага) који влађаше простором захватајући Дебрецин, Велики Варад, Силагошом и т.д. као и са силним и надувеним такође тада блгарским Хаканом Салханом, (Салганом) они закључе мирне договоре и одузму им постепено све земље. Овима је истина и Симеун долазио у помоћ, но им неје могао ништа помоћи по томе, што су се поданици првога сами покорили Маџарима без његове воље.

Један пак од војника маџарских по имену Тухут убије у двобоју старешину Трансилванску Гелоја и народ му се добровољно подчини. **Овога потомство владало је над овом земљом срп: племена све до 1003 год. мирно и спокојно и као независни владари, од маџарских краљева.** Тако су се Маџари разишли по свој пустари дан: Маџарске, благодарећи карпатским Хрватима, који их преведоше преко Карпата, населише из милости и сажалења, према тадањем њиховом чергаршком и гурбетском стању у собственој земљи и учинише им толика добра, по свом тадањем мишљењу, само да спрече ширење моравске државе на рачун њихових земаља. Они се у овоме љуто преварише, јер видимо на скоро, по паду Моравске државе, да и сами доброчинци и благодјеји маџарски постају ништа друго, до робље њихово, на рачун којих, као и осталих ту живећих слав. племена, Маџари се распростреше и разширише у својој народности.

Аутор: ВИНЕДА

serbdom.wikifoundry.com